

250905

Hanna Strand

Gryaab AB, Box 8984, 402 74 Göteborg, [031-64 74 00](tel:031-647400), gryaab.se

Yttrande om SOU 2025:68: Nya samverkansformer, modern byggnads- och reparationsberedskap – för ökad försörjningsberedskap

Inledning

Som huvudman för kommunal avloppsrening ansvarar Gryaab för en av samhällets mest kritiska funktioner: att rena avloppsvatten och därigenom skydda människors hälsa, miljön och dricksvattenförsörjningen. Gryaab välkomnar utredningens ambition att stärka Sveriges försörjningsberedskap.

Gryaab tillstyrker de förslag som lämnas i betänkandet. Bolaget lämnar ett fåtal kommentarer till den gjorda utredningen enligt nedan.

Avloppsanläggningar – en samhällsviktig funktion

I utredningen pekas områdena ordning och säkerhet, skydd av civilbefolkningen, hälso- och sjukvård, livsmedel och dricksvatten, finansiell beredskap, transporter, energiförsörjning samt elektroniska kommunikationer och post ut som särskilt viktiga att prioritera.

Avlopp går under beredskapssektorn livsmedel och dricksvatten. Gryaab förutsätter därför att *verksamheten kopplat till utredningen anses vara en prioriterad samhällsviktig verksamhet*. Med anledning av att ett fungerande avloppssystem är en viktig faktor för att säkra människors tillgång på rent vatten, anser Gryaab att avloppsanläggningar måste vara en prioriterad samhällsviktig funktion.

Nya samverkansformer

Gryaab ställer sig positiv till föreslagna samverkansformer och bedömer att de möjliggör utökade möjligheter till ökad beredskap för störningar i verksamheten. För att upprätthålla normal drift kan till exempel försörjningsberedskapsavtal vara ett viktigt verktyg för att prioritering av insatsvaror.

I händelse av omfattande samhällsstörningar där delar av Gryaabs verksamhet saboteras eller av annan anledning skadas kommer verksamheten vara beroende av att andra aktörer kan finnas tillgängliga för att utföra nödvändiga reparationer. En övergripande prioritering av tillgängliga resurser vid omfattande samhällsstörningar kommer vara helt avgörande för Gryaabs förmåga att återställa verksamheten.

Bedömning av den ekonomiska dimensionen

Stärkt beredskap för till exempel kemikalier och reservdelar kräver investering i lagringskapacitet samt ökade kostnader för hantering och försäkringar. Ökad samverkan samt administration, utbildning och övningar kräver personalresurser vilket leder till ökade kostnader.

Dock kan ett förstärkt beredskapslager minska risken för dyra och akuta inköp vid oförutsedda händelser vilket kan ge positiva effekter för ekonomin.

Bedömning av den ekologiska dimensionen

Vatten- och avloppsektorn har stor påverkan på miljön och ekosystemen och det är viktigt att ha fungerande system även under kris, höjd beredskap och krig. Gryaab bedömer att utredningen i förlängningen påverkar den ekologiska dimensionen positivt genom att stärka Sveriges beredskapsförmåga och på så sätt kunna hålla i gång samhällsviktiga verksamheter.

Bedömning av den sociala dimensionen

Utredningen syftar till att höja beredskapsförmågan för prioriterad samhällskritisk verksamhet. Detta minskar risken för störningar för till exempel tillgången till rent vatten och fungerande avloppssystem. Att säkerställa att de allmänna va-anläggningarna klarar omfattande störningar utan större påverkan på sitt uppdrag bedöms stärka människors faktiska trygghet.

Hanna Strand

Anna Lanne Davidson

Avdelningschef

Vd Gryaab Ab